

Ruoveden kunnan tarkastuslautakunta

**ARVIOINTIKERTOMUS TALOUDESTA JA
TOIMINNASTA VUODELTA 2016**

Yrjö Särkkä pj

Pentti Havanka vpj

Jenny Keskinen

Timo Ikkala

JHTT Jorma Kesä, Oy Audiator Ab

Tarkastuslautakunnan toiminnasta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet sekä valmistella tilinpäätöksen valmistuttua ja tilintarkastajan sen tarkistettua arviointikertomus valtuustolle.

Ruoveden tarkastuslautakuntaan kuuluu neljä jäsentä, joista jokaiselle on valittu oma vastuualueensa, esteellisyydet huomioiden. Lautakunta kokoontui v. 2016 aina tilintarkastaja Jorma Kesän väliraporttien aikaan sekä tarvittaessa, lähinnä kunnan johdannaissopimusten selvitysten vuoksi. Syksyllä lautakunta kuuli hallintokuntien johtavia virkamiehiä sekä kunnanhallituksen puheenjohtajaa. Myös kunnanjohtajalta sekä vs. talouspäälliköltä saimme raportteja vuoden mittaan.

Tarkastuslautakunta on päättänyt, että ei tule tässä arviointikertomuksessa toistamaan kaikkia lukuja, jotka ovat jo tilinpäätöskirjassa ja tilintarkastajan raportissa kerrottu.

Yleistä vuodesta 2016

Kuluneena vuotena kunnan talous saatiin viimein plussan puolelle. Vuosia jatkuneen talouden tasapainotuksen ansiosta olemme päässeet alijäämistä eroon ja kunnan talouden puolesta voimme pitkästä ajasta keskittyä enemmän tulevan rakentamiseen, kuin vain vanhan säilyttämiseen. Tarkastuslautakunta haluaa omalta osaltaan kiittää kaikkia hyvästä tuloksesta, joka on paras takeemme säilyä itsenäisenä kuntana tulevissa muutoksissa.

Viime vuoden tilinpäätös oli 1,9 miljoonaa Euroa ylijäämäinen, jolla saatiin siis katettua jäljellä oleva 733000 Euron alijäämä reilusti. Myös talouden tunnusluvut paranivat luonnollisesti tilinpäätöksen ollessa ylijäämäinen. Valtionosuudet, yhteisöverot ja kiinteistöverot tuottivat budjetoitua paremmin, mutta taloudenpidossa on syytä olla tarkkana niin kuluvana kuin tulevinakin vuosina. Turvapaikanhakijoiden poistuessa kunnasta tulee valmistavan opetuksen valtionosuus myös poistumaan, kuten myös vuokratulot kiinteistöistä. Lisäksi verotulojen ennustetaan pienenevän. Tuleva maakuntauudistus tuo myös omia haasteitaan, joita ei vielä kukaan pysty varmuudella ennustamaan. Nämä seikat edellyttävät kunnalta vastuullista taloudenpitoa tulevillekin vuosille.

Ruovedella talouteen haastavasti vaikuttavana asiana on vuodesta toiseen vähenevä asukasluku sekä nykyään jo Pirkanmaan vanhusvoittoisimman kunnan titteli.. Tässä kohdin voi vain toistaa tuttua

lausetta, työpaikkoja olisi saatava lisää ja sitä myöten veronmaksajia. Elinkeinoasiamiehen palkkaus on hyvä askel eteenpäin, mutta hallituksen ja valtuuston tulee antaa hänelle selkeät työkalut työlleen. Naapurikuntiin verrattuna päätöksentekomme on tuskallisen hidasta, tänne haluava yrittäjä ei ole välttämättä innokas odottamaan puolta vuotta päätöksiä asiassa kuin asiassa ja se on ikävä kyllä tällä hetkellä meidän toimintatapamme.

Kuluneena vuotena kunnan johdannaissopimukset olivat Soten ohella suurimmat puheenaiheet. Ne työllistivät niin virkamiehiä, kunnanhallitusta, valtuustoa kuin tarkastuslautakuntaakin. Lausuntoja pyydettiin myös ulkopuolisilta asiantuntijoilta. Vs. talousjohtaja Hilikka Hakala oli tarkastuslautakunnalle suurena apuna omalla asiantuntijuudellaan. Koska kunnanvaltuusto antoi asian poliisitutkintaan, joka on vielä kesken, ei asia ole valmistunut ja seuraavan valtuuston tehtävänä on päättää, mikä on johdannaissopimusten kohtalo. Vuoden 2015 tilintarkastuskertomus sisälsi kuntalain mukaisen muistutuksen sopimusten hallinnollisen käsittelyn ja päätöksenteon puutteista, joten myös kunnanhallituksen tulee pohtia, ovatko he täyttäneet velvollisuuksiaan päätöksensä valvojina.

Lautakuntien ja hallinnonalojen toiminnasta

Sivistysosasto ja sen alainen toiminta

Sivistysosaston vuosi 2016 oli taloudellisesti ylijäämäinen, budjettiin nähden 523209 Euroa. Paitsi taloudellisesti, myös toiminnallisesti sivistysosaston vuosi oli pääsääntöisesti tavoitteiden mukainen. Visuveden ja Pekkalan kouluilla valmistavan opetuksen ryhmät jatkuivat.

Suurimpana muutoksena viime vuonna oli Yhtenäiskoulun aloittaminen ja lukion vetovastuun siirtyminen Saskylle viime vuoden syksynä. Koulu sai myös uuden rehtorin. Kiireisen vuoden vuoksi sivistyslautakunta kokoontui peräti 11 kertaa menneenä vuonna.

Kirjastopalveluille jälleen kerran erityiskiitos monipuolisesta toiminnasta, perinteinen kirjastotoimi on uudistunut ja laajentunut vuosi vuodelta, esimerkkinä tapahtumia, tilaisuuksia yms kirjastossa järjestettiin 125 kpl viime vuonna. Kirjasto toimii myös lapsille ja nuorille esimerkillisenä perinteisen lukemisen puolestapuhujana.

Liikuntapalvelut, nuorisotyö sekä kulttuurityö pysyivät myöskin budjetoidussa.

Henkilöstöressurssien vajavaisuus haittaa monella osastolla, siihen ei voi toivoa kuin parannusta. Kunnan kokoon nähden Ruovesi tarjoaa monia palveluita ja harrastusmahdollisuuksia kaikenikäisille ja on myös kehittämässä niitä.

Vaikka Ruoveden koulutoimi toimii pääsääntöisesti hyvin ja on kansainvälistä ja monipuolista kunnan kokoon nähden, nousee virallisten lukujen ja toiminnan takaa joka vuosi esiin asia, joka ei ole missään yhteisössä hyväksyttävää: koulukiusaaminen. Viimeistään nyt, suurten muutosten ollessa takana, on yhtenäiskoulun otettava kiusaamisen kitkentä kärkihankkeekseen. Vuosien mittaan on kuultu aivan liian paljon esimerkkejä hyssyttelystä ja asioiden maton alle lakaisusta. Paperilla olevat kauniit hankkeet on syytä unohtaa, jos niiden toteutus ei toimi.

Sote

Sosiaali- ja terveysosasto

Yhteistyö Virtain kanssa jatkui alun seesteisten vuosien jälkeen melkoisessa myllerryksessä Virtain kaupungin omista Keiturin Sote Oy:n ottaessa vetovastuun 1.3.2016 alkaen. Etäinen ja saneluun perustuva johtamispolitiikka sekä ongelmien kieltäminen omistajapuolelta aiheuttivat vuoden mittaan lääkärin irtisanomisia yhtiön palveluksesta. Lääkäritilanne siis tuli jälleen kerran erittäin vaihtelevaksi niin lukumäärän kuin heidän kykyynsä hoitaa työtään. Vuokralääkäripalvelu Attendon kanssa toimi vaihtelevasti, tulevaisuus näyttää poliklinikan tilanteen Attendon ottaessa koko vetovastuun kevään kuluessa. Toivottavasti halpuus kilpailutuksen pääkriteerinä ei tule kalliiksi, toivotaan varmasti molemmissa kunnissa.

Muutoksista huolimatta sosiaali- ja terveysosasto pysyi melko hyvin budjetoidussa, suurimmat ylitykset tulivat perusterveydenhuollossa (308000 Euroa) ja sosiaalityössä (281000 Euroa). Kaikkineen osaston ylitys talousarvioon oli 188000 Euroa.

Mikäli valtiollinen Soteuudistus pääsee maaliinsa ja vetovastuu siirtyy maakunnille, tarkoittaa se viime vuoden lukujen perusteella 70,9 %:n poistumisesta kunnan toimintakatteesta. Tämä tuo suuria muutoksia kunnan toimintatapoihin, sivistysosasto tulee silloin olemaan kunnan suurin osasto taloudellisesti mitattuna.

Laitospaikkojen väheneminen ja ikäihmisten kotona asumiseen panostaminen ts. kotihoidon lisääntyminen on tuo kotipalveluun paljon painetta vuodesta toiseen. Etenkin tälle alueelle

toivomme tehokasta kehittämistä, laitospaikkojen vähentämisen myötä paine hyvään kotihoitoon tulee kasvamaan jatkuvasti. Tulevan Sote-uudistuksen myötä kunnille jää paljon ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä, vanhusvoittoisen kunnan tulee tulevaisuudessa yhä enemmän kehittää tätä osa-aluetta. Kolmas sektori tulee myös tätä myöten kasvamaan, tällaiseen yrittäjyyteen olisi kunnan tehostettava toimintaansa esim. koulutuksen ja tilojen tarjonnan myötä.

Tekninen osasto

Tekninen lautakunta

Teknisellä osastolla ei ollut vuoden 2016 talousarviossa uusinvestointeja, vaan toiminta keskittyi pääasiassa rakennusten tarpeellisiin korjausinvestointeihin. Talousarviossa oli varattu investointeihin 1164000 Euroa. Toteuma oli siitä vain noin puolet eli 571824 Euroa. Suurempia kohteita ei ollut.

Ruhalan lämpökeskuksen peruskorjaus oli 49580 Euroa.

Vesikatkojen uusiminen terveystieteiden neuvolan osaan, yhteiskoulun keittiösiiven ja montun rakennukseen maksoivat yhteensä 245586 Euroa.

Kaavateiden kunnossapidosta tuli säästöjä vähäisten aurausten johdosta.

Talousarviossa olevat Visuveden ja Niemi-Jarkon kaavateiden peruskunnostukset siirtyivät vuoden 2017 puolelle samoin kuin Temisevän alueen vesihuoltoinvestoinnit. Niistä johtuen menot jäivät huomattavasti alle talousarvion.

Vesihuoltolaitokselle perustettiin oma taseyksikkö 1.1.2016. Siitä selviää hyvin vesi- ja viemärlaitoksen toiminta ja talous.

Vuoden 2015 puolella aloitettu Muroleen vesihuolto- ja jätevedenpuhdistamon uusiminen ja Virtain-Visuveden runkovesijohdon rakentaminen valmistui 2016 vuoden puolella.

Vesihuoltolaitoksen alijäämä oli 15620 Euroa, kun se ohjeiden mukaan pitäisi kattaa kulunsa.

Kunnan vuoden 2016 ylijäämääseen tulokseen vaikuttaa myöskin omalta osaltaan teknisen osaston

talousarvion alitus ja säästötoimet, sekä muutamien investointien siirtyminen vuodelle 2017.

Vuoden aikana on vaihtunut johtavia viranhaltijoita ja on ollut virka- ja vuorotteluvapaalla, mutta siitä huolimatta on palvelut ja toiminnot pystytyt tuottamaan tyydyttävästi.

Ympäristölautakunnan alainen toiminta

Ympäristölautakunta vuonna 2016

Lautakunta kokoontui vuoden aikana yksitoista (11) kertaa. Vuoden 2016 lopulla lautakunnan puheenjohtaja vaihtui. Talouden tasapainotus tulee muistaa edelleen.

Kaavoituksen tulosalueelle suurin asia oli rantaosayleiskaavan 2. ja 3. osa-alueiden vahvistaminen. Asia päätettiin loppuvuodesta 2016 valtuuston kokouksessa. 1.osa-alue edelleen korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Uusia kaavoituksia kunnan alueella ei tehty eikä niihin ole tarvetta. Taloudellisesti kaavoitus pysyi budjetissaan.

Rakennusvalvonnan tulosalueella on ollut toimeliasta. Rakennus- ja toimenpidelupia haettiin yhteensä 147 kpl.

Tonttikauppaa Ruovedellä ei käyty. Tonttien markkinointi Ruovedellä on huonoa. Viimeisimpänä kunnan rakennuttama Kautunharjun tonttialue ei ole saanut uusia asukkaita. Myös keskustan alueella on alueita sekä yksittäisiä omakoti- ja rivitalotontteja rakentamattomana.

Lupamaksukorotuksia ei toteutettu. Rakennusvalvonnassa toimintamenot ylittyivät n.61 000€. . Budjettiylitysoikeutta ei haettu. Vuonna 2016 rakennusvalvontaan lisättiin henkilöstöön lupavalmistelijä, jolla haluttiin saada nopeutettua lupakäsittelyaikoja.

Ympäristönsuojeluun tulisi kunnan kiinnittää huomiota tulevaisuudessa. Ympäristönsuojelun lainsäädäntö tiukkenee tulevaisuudessa. Ympäristöpuolelle tulisi lisätä tällä hetkellä ostetun ympäristöntarkastajan panosta. Olisiko aika palkata oma ympäristötarkastaja Ruoveden kuntaan. Kunnan alueella on paljon mm. kansallispuistoalueita ja tunnettu Pirkan taival-reitti läpi kunnan alueen.

Taloudellisesti ympäristönsuojelu pysyi budjetissaan.

Kokonaisuudessaan lautakunnan toiminta on ollut aktiivista. Aktiivisen ja taloudellisen toiminnan jatkuminen ensiarvoisen tärkeää.

Yhdistelmä

Tämä on kuluvan valtuustokauden viimeinen arviointikertomus tarkastuslautakunnalta valtuustolle. Jos koko kautta tarkastellaan, tapahtui valtuustokulttuurissa muutos jossain kohtaa huonompaan suuntaa. Asioiden riitelystä siirryttiin ihmisten väliseen riitelyyn, mikä ei ole hyvä tie yhteisen kunnan kehittämässä. Virkamiesten vaihtuvuus on ollut myös aivan liian suurta, olemmeko antaneet heille tarvittavaa työrauhaa sekä tunnustusta työstänsä kunnan eteen? Tosiasia on, että kunta syö itseään huonolla ilmapiirillä ja se ei voi olla näkymättä ulospäin ja siten olla vaikuttamatta kunnan imagoon. Voimme vain toivoa toimintatapojen muutosta seuraavalle valtuustokaudelle, rakentavassa hengessä.

Tarkastuslautakunta haluaa vielä kiittää koko kaudesta sihteerinä toiminutta Armi Luuppalaa, josta on ollut korvaamaton apu matkan varrella.

Tili- ja vastuuvapaus

Kunnan hallintoa ja taloutta on hoidettu valtuuston päätösten mukaisesti. Kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu säännösten ja määräysten mukaisesti.

Tarkastuslautakunta esittää, että vastuuvapaus myönnetään v. 2016 tilivelvollisille tarkastetulta tilikaudelta.

Tarkastuslautakunta esittää omana lausuntonaan tilintarkastuskertomuksen johdosta valtuustolle, että vuoden 2016 tilinpäätös hyväksytään tilikaudelta 1.1.-31.12.2016.

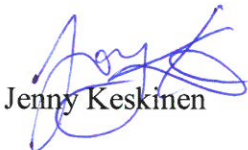
Ruovedella 3. Huhtikuuta 2017

Yrjö Särkkä

Pentti Havanka

Jenny Keskinen

Timo Ikkala